

T2/4 Defenzívne aktivity čaty (roty)

Obsah

- 1. Defenzívne aktivity čaty (roty)
 - 1.1 obrana čaty (roty)

Literatúra

SPG-3-16/Všeob Vedenie operácií (čata, družstvo, osádka tanku) (B). 2011.

VDG 30-01/Oper Taktika pozemných síl (B). 2009.

Pub-31-11-02 *Taktika čety*. 2008.

Pub-31-11-03 Taktika roty. 2008.

FM 3-21.8 The Infantry Rifle Platoon and Squad. 2007.

Defenzívne aktivity

Defenzívne aktivity sú aktivity, ktoré bránia útoku nepriateľa.

Ich cieľom je zastaviť útok nepriateľa, zničiť jeho sily, zabrániť mu aby ovládol terén (objekty, čiary), zastaviť ho pred uskutočnením jeho cieľa a tým vytvoriť priaznivé podmienky na vykonanie ofenzívnych aktivít.

Defenzívne aktivity môžu byť realizované za účelom:

- zničiť ofenzívnu spôsobilosť nepriateľa a tým spôsobiť neúspech jeho útoku,
- fixovať nepriateľa a tým umožniť vlastným jednotkám udrieť v inom priestore,
- získať čas na dôkladnú prípravu ďalších operácií, vrátane protiútoku,
- udržať terén (objekt, čiaru) a zabrániť nepriateľovi, aby naň prenikol.

Defenzívne aktivity

1. Obrana (defence)

Účelom obrany je odraziť alebo zmariť útok nepriateľa v stanovenom priestore a čase, spôsobiť mu straty, udržať dôležité priestory, zachovať sily a prostriedky, a tým si vytvoriť podmienky na vlastnú aktívnu činnosť.

2. Boj na zdržanie (delay)

Operácia (boj), pri ktorej sa jednotka pod tlakom vzdáva priestoru s cieľom získať čas a tým spomaliť útok nepriateľa, spôsobiť mu maximálne straty bez toho, že by sa s ním výrazne stretla.

Obrana

Obrana je "základný, ale nie rozhodujúci druh boja vedený s cieľom odraziť alebo zmariť útok nepriateľa v stanovenom priestore a čase, spôsobiť mu straty, udržať dôležité priestory, zachovať sily a prostriedky a tým si vytvoriť podmienky na vlastnú aktívnu činnosť

Obranu možno charakterizovať ako prechodný druh boja, ktorý je vedený za účelom vytvoriť podmienky pre prechod do útoku.

Obrana

V závislosti na situácii môže byť obrana zaujatá:

1) mimo dotyk s nepriateľom

Vopred plánovaná obrana zaujímaná mimo dotyk s nepriateľom (deliberate defence) je spravidla organizovaná bez kontaktu s nepriateľom, alebo keď kontakt s nepriateľom bezprostredne nehrozí a brániace sa jednotky majú dostatok času na organizovanie obrany. Obyčajne predstavuje opevnený priestor s vybudovanými odolnými palebnými postaveniami, opevneniami a komunikačnými systémami.

2) v priamom dotyku s nepriateľom

Vynútená obrana zaujímaná v priamom dotyku s nepriateľom (hasty defence) je zvyčajne organizovaná pri dotyku s nepriateľom, alebo vtedy ak hrozí bezprostredný dotyk s nepriateľom a čas na vykonanie príprav je obmedzený. Je charakterizovaná zdokonalením ochranných vlastností terénu umiestnením palebných postavení a prekážok.

Formy vedenia obrany

1) Mobilná (pohyblivá) obrana (mobile defence):

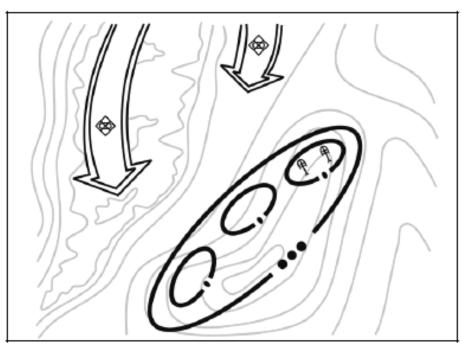
- je založená na využití paľby a manévru, terénu, prekážok, hĺbky a klamnej činnosti,
- zámerom je zničiť útočiaceho nepriateľa tým, že umožní jeho jednotkám postup do bojových postavení, kde budú vystavené protiútokom a obkľúčeniu,
- dôraz je položený na zničenie nepriateľa, nie na udržanie alebo na znovu zaujatie priestoru (pri tejto forme vedenia obrany môže dôjsť k čiastočným stratám bráneného priestoru).

2) Obrana priestoru (pozičná obrana) (area defence):

- je založená na sústredenej obrane stanoveného priestoru (rozvinutím veľkého množstva statických bojových postavení),
- cieľom je držanie priestoru alebo bránenie nepriateľovi aby naň vnikol,
- je vedená účelným smerovaním nepriateľa pred vzájomne prepojené bojové postavenia, z ktorých môže byť veľkou mierou ničený paľbou,
- zámerom je **zmarit' útok nepriateľa** a vytvoriť podmienky pre ďalšie vlastné činnosti smerujúce k vykonaniu útoku.

1) Obrana bojového postavenia (defend a battle position)

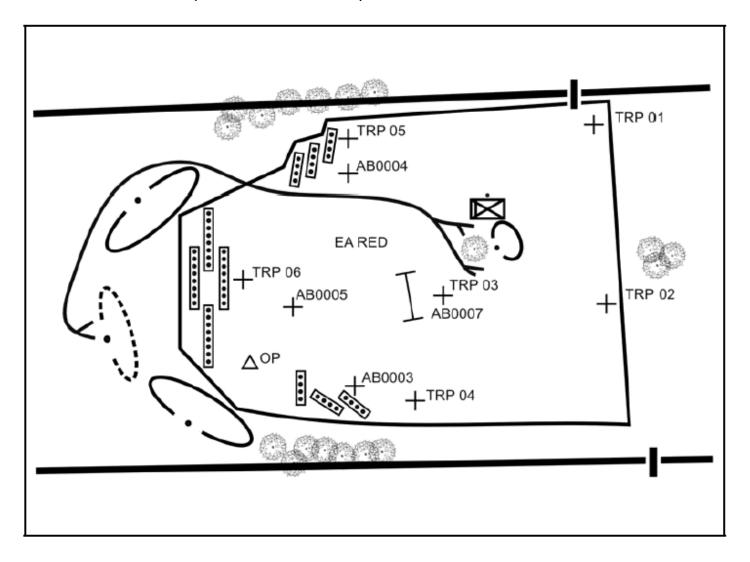
- cieľom je zničiť nepriateľa v priestore napadnutia (*Engagement Area EA*), zablokovať nepriateľovi prístupové cesty, kontrolovať kľúčový terén, pútať nepriateľa a tým umožniť inej jednotke vykonať manéver, alebo prejsť do protiútoku,
- musí poskytovať dostatočnú hĺbku a priestor na manéver podriadených zložiek pri zaujímaní záložných postavení,
- bojové postavenie musí byť zaujaté vo výhodnom teréne, ktorý umožňuje viesť sústredenú paľbu do EA.

2) Obrana sektoru (defend an area)

- cieľom je zabrániť nepriateľovi v jeho postupe,
- je realizovaná v prípade, ak sa jednotky bránia v nepriaznivom teréne (terén množstvom prístupových ciest k obrane, znemožňujúci vedenie sústredenej paľby a pod.) za predpokladu, že udržanie bráneného terénu nie je nevyhnutné,
- obrana sektoru poskytuje hĺbku na vykonanie manévru ale zároveň vyžaduje dokonalú celistvosť celej šírky obrany.

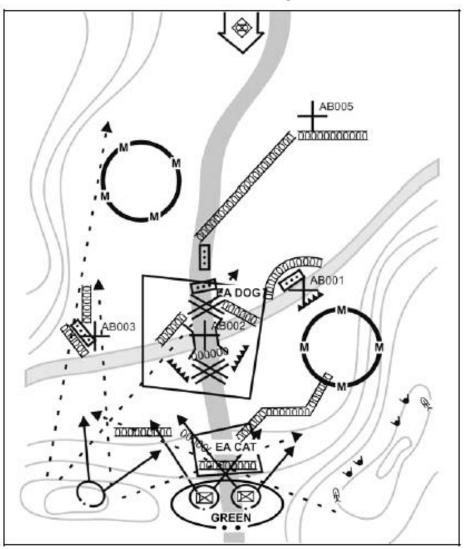
2) Obrana sektoru (defend an area)

3) Obrana oporného bodu (defend a strongpoint)

- úlohou je udržať kľúčový terén, vytvárať podmienky pre manéver vlastných jednotiek, blokovať prístupové smery alebo nasmerovať nepriateľa do pripraveného EA,
- oporný bod predstavuje kľúčový bod v obrannom postavení, ktorý je spravidla dobre opevnený a bránený,
- brániace sa jednotky a palebné prostriedky sa umiestňujú vo vnútri oporného bodu, ale často aj do bojových postavení umiestnených v jeho okolí,
- oporný bod musí byť vybudovaný a bránený tak, aby nepriateľovi znemožňoval jeho obkľúčenie, obídenie alebo obsadenie (zastavaný, hornatý alebo zalesnený terén),
- oporný bod umiestnený v otvorenom teréne sa buduje na privrátených svahoch, vyžaduje rozsiahle ženijné budovanie, maskovanie a vytváranie klamných cieľov.

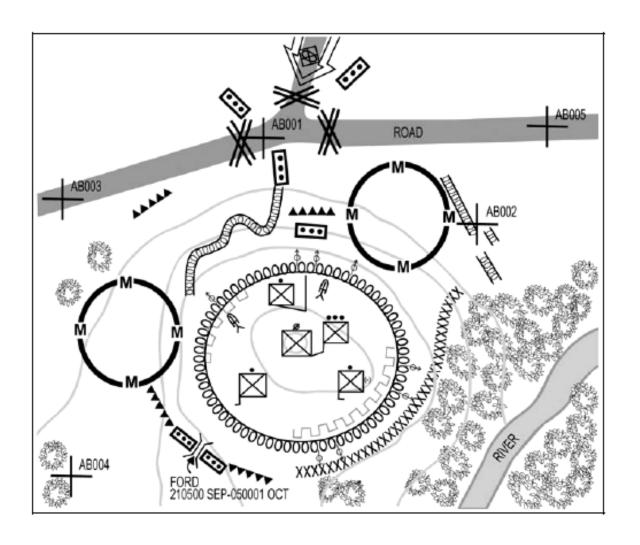
3) Obrana oporného bodu (defend a strongpoint)

4) Kruhová obrana (defend a perimeter)

- je uskutočňovaná v prípade, ak hrozí útok nepriateľa z viacerých smerov (v horách, na vrchole výšin a pod.),
- obranné postavenie má tvar kruhu alebo trojuholníka, jednotlivé medzery medzi brániacimi sa jednotkami sú menšie ako pri bežnej obrane,
- pri tejto technike obrany je väčšina obrániacich sa síl a palebných prostriedkov (okrem zálohy) rozmiestnená po obvode (perimetri) bráneného priestoru (bodu),
- kruhová obrana môže byť vedená za účelom udržať dôležitú časť terénu (bodu) alebo kontrolovať priestor, v ktorom sú vzdialenosti od susedných brániacich sa jednotiek výrazne väčšie.

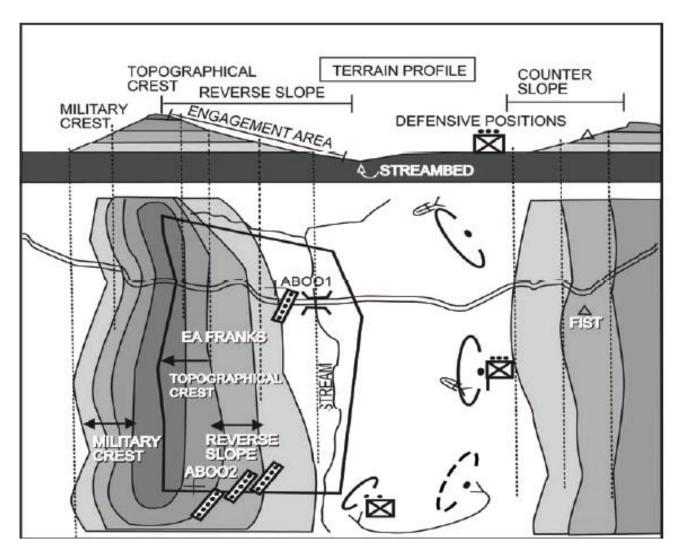
4) Kruhová obrana (defend a perimeter)

5) Obrana odvráteného (zadného) svahu (defend a reverse slope)

- je charakterizovaná umiestnením brániacich sa jednotiek na opačnú stranu kopca, (hrebeňa, vrchu, hory) v smere postupu útočiaceho nepriateľa,
- výrazne obmedzuje útočníkovi možnosť pozorovať organizáciu obranných pozícií, rovnako nepriateľovi znižuje účinnosť nasadenia a využitia jeho zbraní s ďalekým dostrelom (tanky, delostrelectvo).

5) Obrana odvráteného (zadného) svahu (defend a reverse slope)

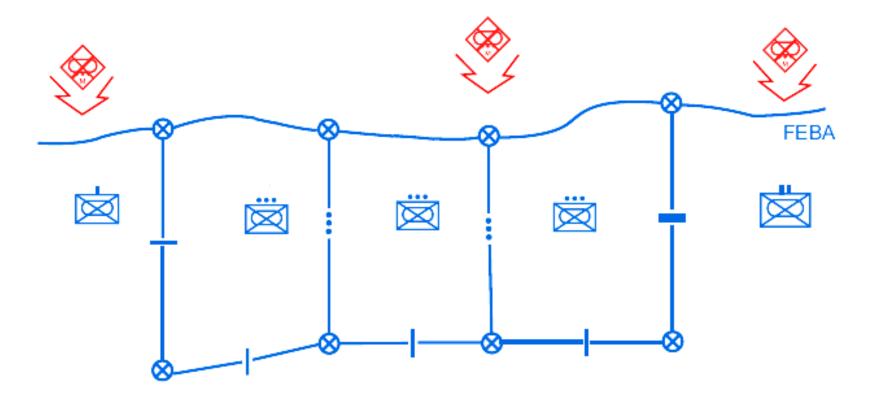

1. v zostave roty

a) ako súčasť hlavných síl roty

Úloha čaty v prvom slede:

- odrazenie útoku nepriateľa,
- udržanie predného okraja obrany,
- spomalenie postupu nepriateľa,
- postupné vyčerpávanie síl nepriateľa.

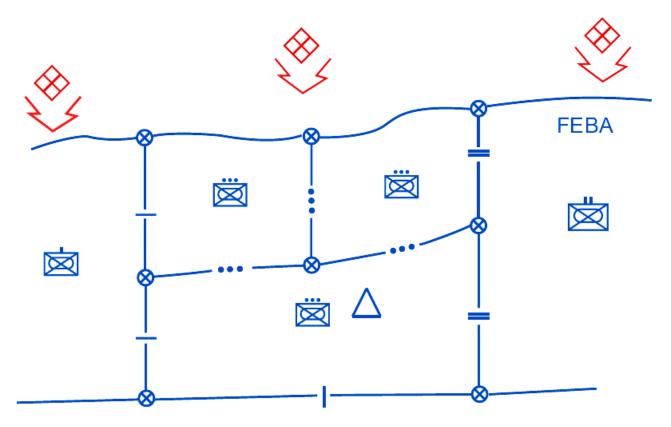

1. v zostave roty

b) v druhom slede (zálohe)

Úloha čaty v druhom slede:

- zastavenie/spomalenie postupu nepriateľa, ktorý prenikol do hĺbky obrany roty,
- ničenie nepriateľa na dosiahnutej čiare,
- prípadné pripojenie sa k protiútoku.

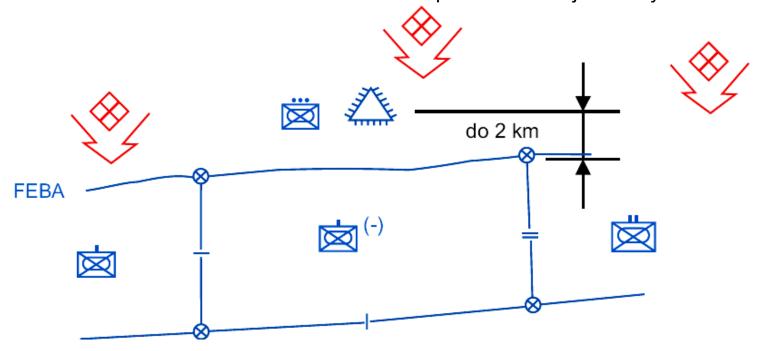
Obrázok: Pub -31-11-02 *Taktika čety*. 2007.

2. samostatne

a) v bojovom zaistení (na predsunutom postavení) pred predným okrajom obrany

Úloha čaty v bojovom zaistení:

- zabrániť neočakávanému napadnutiu práporu (roty) nepriateľom,
- nedovoliť nepriateľským prieskumným jednotkám preniknúť do priestoru obrany práporu (roty),
- klamať nepriateľa o skutočnom priebehu predného okraja obrany.

Obrázok: Pub -31-11-02 Taktika čety. 2007.

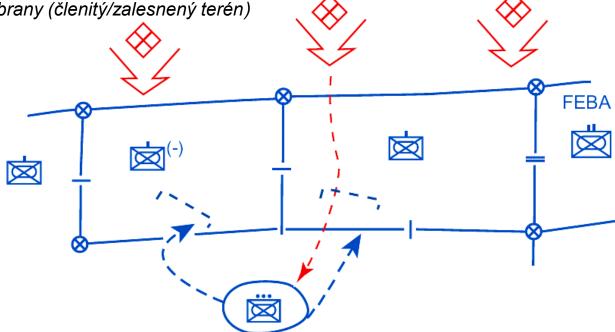
2. samostatne

- b) v zálohe veliteľa práporu
- c) v pasci ničiť alebo spomaliť postup nepriateľa, ktorý prenikol do hĺbky obrany

d) na samostatnom smere vysielať hliadky do medzier zostavy obrany (členitý/zalesnený terén)

Úloha čaty v zálohe Vpr:

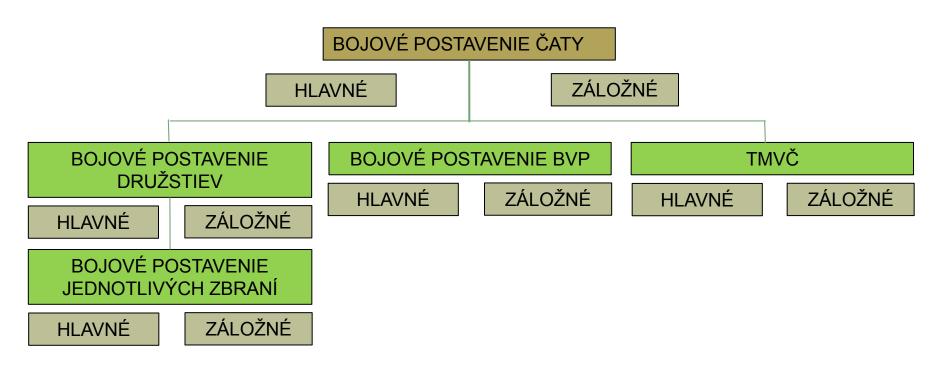
- prehradiť ohrozený smer, na ktorom zaujať pripravené bojové postavenie čaty,
- byť pripravená vystriedať/posilniť jednotku, ktorá stratila bojaschopnosť,
- podieľať sa na ničení TVV nepriateľa,
 prieskumných alebo diverzných skupín,
 ktoré prenikli do hĺbky obrany práporu.

Obrázok: Pub -31-11-02 Taktika čety. 2007.

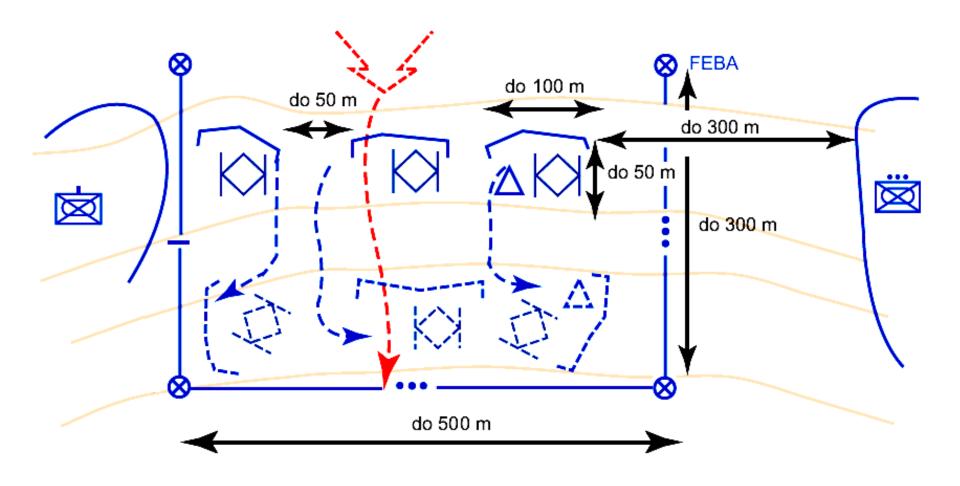
Bojové postavenie čaty

Čata v obrane najčastejšie zaujíma, buduje a bráni bojové postavenie čaty, ktoré je v prípade pôsobenia v zostave roty súčasťou priestoru obrany roty. Bojové postavenie čaty zvyčajne predstavuje dopredu určenú časť terénu, ktorá sa ženijne upravuje a pripravuje na vedenie kruhovej obrany.

Bojové postavenie mechanizovanej čaty sa skladá z bojových postavení mechanizovaných družstiev a v prípade posilnenia i z bojových postavení pridelených jednotiek a prostriedkov.

Bojové postavenie čaty (rozmery)

Bojové postavenia čaty

- zabezpečovať vedenie kruhovej obrany,
- zabrániť možnému presakovaniu nepriateľa,
- byť náležite odolné,
- rozmiestnenie družstiev musí umožňovať vzájomnú súčinnosť a podporu.

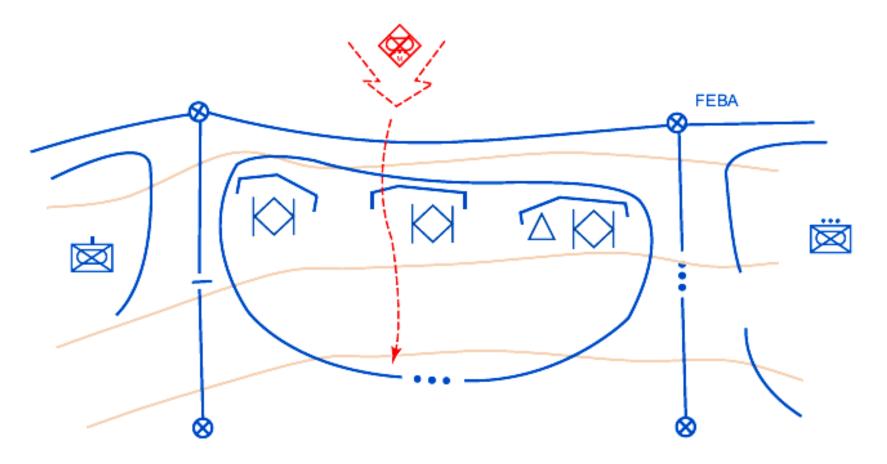
Na ochranu osôb a ich výzbroje, ostatnej techniky a ďalšieho materiálu a k efektívnemu vedeniu palieb sa budujú okopy, úkryty, spojovacie zákopy a ďalšie ochranné stavby.

Vhodné umiestnenie bojového postavenia mč

- privrátené svahy,
- terén s maskovacími vlastnosťami,
- terén obmedzujúci pohyb a manéver nepriateľa,
- terén umožňujúci usmernenie pohybu nepriateľa,
- terén hornatý, zalesnený, zastavaný,
- terén umožňujúci vytváranie klamných cieľov.

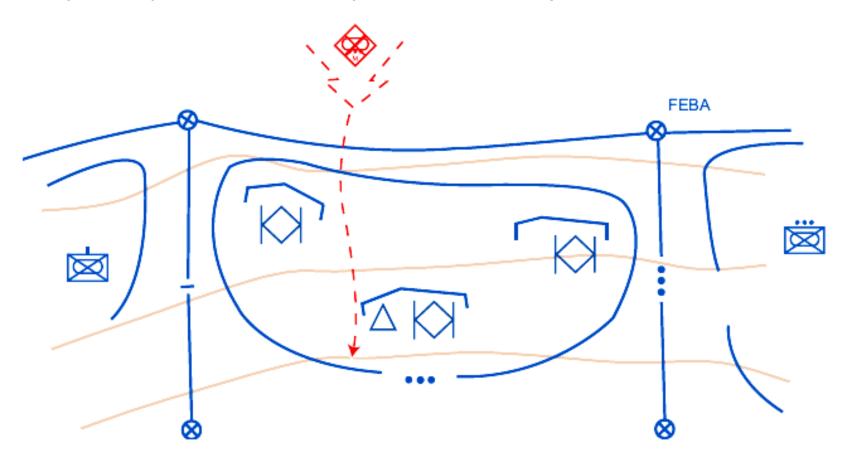
1. línia družstiev (line formation)

- využitie max. šírky (min. hĺbky) bojového postavenia čaty,
- max. hustota paľby na prednom okraji obrany

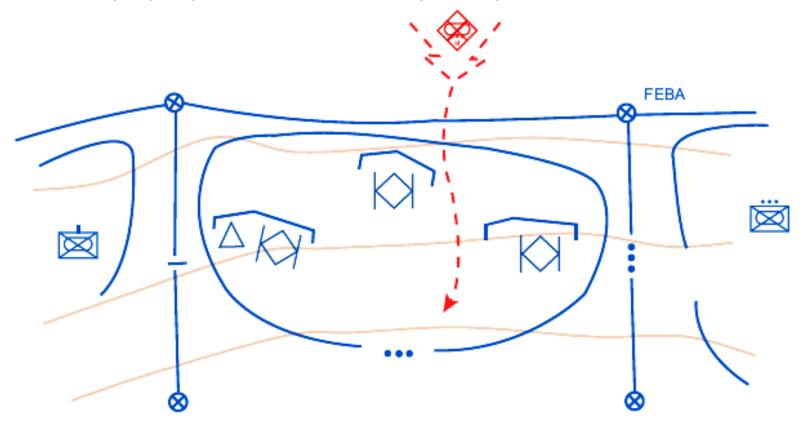
2. uhlom vzad (tvar V) (vee formation)

- členenie palebného systému do hĺbky,
- umožňuje viesť bočnú paľbu,
- vytvára vysokú hustotu paľby na prednom okraji a v hĺbke boj. postavenia

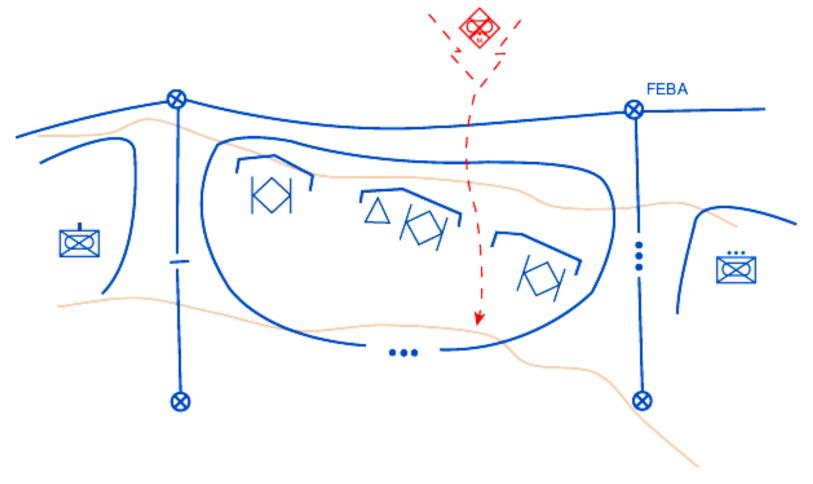
3. uhlom vpred (klin) (wedge formation)

- umožňuje rozraziť útočiace sily nepriateľa,
- v bojovom zaistení (na predsunutom postavení), v horách,
- umožňuje odrážať nepriateľa útočiaceho z viacerých smerov,
- umožňuje rýchly prechod do kruhovej obrany.

4. stupňovitá zostava (echelon formation)

- umožňuje krytie boku zostavy roty (práporu), pokiaľ je čata bez suseda,
- vo vhodnom horskom a zalesnenom teréne,

Príprava obrany

- 1) plánovanie obrany,
- 2) príprava čaty na plnenie bojovej úlohy,
- 3) zaujatie bojového postavenia a usporiadanie bojovej zostavy a organizáciu palebného systému,
- 4) budovanie ochranných stavieb a zariadení systému ženijných zátarás,
- 5) kontrola bojovej pohotovosti podriadených k plneniu bojovej úlohy a hlásenie bojovej pohotovosti nadriadenému veliteľovi.

1. Plánovanie obrany

a) plánovanie obrany mimo dotyk s nepriateľom:

- veliteľ čaty začne plánovanie obrany ihneď po prevzatí OPORD-u od nadriadeného,
- po prevzatí OPORD-u a ujasnení úlohy, veliteľ čaty spravidla vydá WNGO,
- po vydaní WNGO sa čata pripravuje na vedenie operácie, veliteľ čaty sa zúčastňuje rekognoskácie s veliteľom roty,

Veliteľ čaty pri rekognoskácii spresňuje veliteľom družstiev:

- umiestnenie bojových postavení družstiev v teréne,
- predný okraj obrany čaty,
- palebné pásmo čaty,
- úsek sústredenej paľby čaty (ÚSP).

Na základe zhodnotenia situácie a vykonanej rekognoskácie veliteľ čaty spracuje a vydá OPORD.

1. Plánovanie obrany

b) plánovanie obrany v priamom dotyku s nepriateľom:

- spravidla po prechode z útočnej do obrannej operácie,
- veliteľ čaty po prijatí bojovej úlohy od veliteľa roty (zväčša rádiostanicou) najskôr musí prijať opatrenia na zaujatie a ovládnutie výhodnej čiary,
- veliteľ čaty ihneď riadi činnosť družstiev napr.:

"Prvé družstvo útokom v smere dvanásta hodina ovládnuť čiaru vpravo ..., vľavo ..., po dosiahnutí čiary zahájiť budovanie obrany! Druhé družstvo...."

Po dosiahnutí a ovládnutí výhodnej čiary, veliteľ čaty vykoná rekognoskáciu a určí:

- palebné pásma,
- palebné postavenia bojových vozidiel a ich palebné sektory,
- spôsob pozorovania a priameho zaistenia,
- súčinnosť so susednými jednotkami.

Všetky činnosti počas procesu ovládnutia výhodnej čiary sú vykonávané v priamom kontakte a trvalým pozorovaním nepriateľa.

Veliteľ čaty po ujasnení úlohy a vydaní WNGO na základe zhodnotenia situácie po ovládnutí výhodnej čiary spracuje a vydá OPORD.

2. Príprava čaty

Príprava čaty na plnenie bojovej úlohy obvykle zahŕňa:

- prípravu veliteľov družstiev a príslušníkov družstiev s dôrazom na pochopenie cieľov a úloh operácie,
- zabezpečenie čaty prostriedkami a materiálom potrebným na vykonanie pripravovanej operácie (výzbrojou, technikou, pohonnými hmotami, muníciou, ženijným, zdravotníckym materiálom a pod.),
- prípravu výstroje, výzbroje a techniky na bojové použitie.

3. Zaujatie bojového postavenia

a) zaujatie bojového postavenia mimo dotyk s nepriateľom

Veliteľ čaty obvykle riadi nasledujúce činnosti (niektoré úlohy môžu byť vykonávané súbežne):

- zavedenie čaty do stanoveného priestoru určeného na vybudovanie alebo dobudovanie bojového postavenia,
- rozmiestnenie (usporiadanie) čaty v bojovom postavení (každé družstvo a bojové vozidlo, prípadne pridelená jednotka alebo prostriedok zaujme stanovené postavenie),
- pozorovanie, priame zaistenie (určenou hotovostnou zbraňou) a spresnenie palebného systému čaty,
- spracuje schému bojového postavenia čaty,
- hlási veliteľovi roty pohotovosť palebného systému čaty,
- ženijné budovanie obrany (maskovanie, budovanie ochranných stavieb, zriaďovanie zátarás a pod.),
- budovanie záložných postavení,
- v stanovenú dobu hlási veliteľovi roty pohotovosť obrany.

3. Zaujatie bojového postavenia

b) zaujatie bojového postavenia v priamom dotyku s nepriateľom

Zaujatie a budovanie obrany na dosiahnutej výhodnej čiare **v priamom dotyku s nepriateľom**, obvykle prebieha súčasne alebo len s minimálnym časovým oneskorením.

Pri zaujímaní obrany veliteľ čaty obvykle riadi nasledujúce činnosti:

- v prípade, ak rozmiestnenie čaty na zaujatej výhodnej čiare nezodpovedá prijatej bojovej úlohe (vyplývajúcej z OPORD-u alebo z FRAGO veliteľa roty), veliteľ čaty organizuje preskupenie síl a prostriedkov a riadi zaujatie bojového postavenia čaty,
- súčasne so zaujímaním bojového postavenia čaty organizuje palebný systém čaty,
- spracuje schému bojového postavenia čaty,
- hlási veliteľovi roty pohotovosť palebného systému čaty,
- ženijné budovanie obrany (maskovanie, budovanie ochranných stavieb, zriaďovanie zátarás a pod.),
- v stanovenú dobu hlási veliteľovi roty pohotovosť obrany,
- budovanie záložných postavení.

4. Budovanie ochranných stavieb

V prvom poradí sa budujú:

- jednotlivé okopy pre streľbu z ručných zbraní,
- okopy pre BVP,
- upravuje sa terén pre pozorovanie a palebné pásmo,
- zriaďujú sa ženijné zátarasy a buduje sa VPS.

V druhom poradí:

- buduje sa spojovací zákop medzi jednotlivými okopmi,
- hĺbi sa spojovací zákop k BVP,
- vzhľadom na vzniknutú situáciu a podľa rozhodnutia nadriadeného veliteľa sa v nasledujúcich, záložných alebo doplnkových bojových postaveniach hĺbia okopy pre ručné zbrane a BVP,
- zriaďuje sa zakrytý pohotovostný okop (pohotovostný úkryt) a výklenky pre muníciu.

4. Budovanie ochranných stavieb

V ďalšom poradí:

- dokončuje sa vybudovaný zákopový systém,
- hĺbia sa spojovacie zákopy k susednému družstvu a do tyla,
- budujú sa záložné bojové postavenie družstiev,
- budujú sa klamné postavenia,
- pokračuje sa v zdokonaľovaní ženijnej úpravy bojového postavenia čaty (družstva).

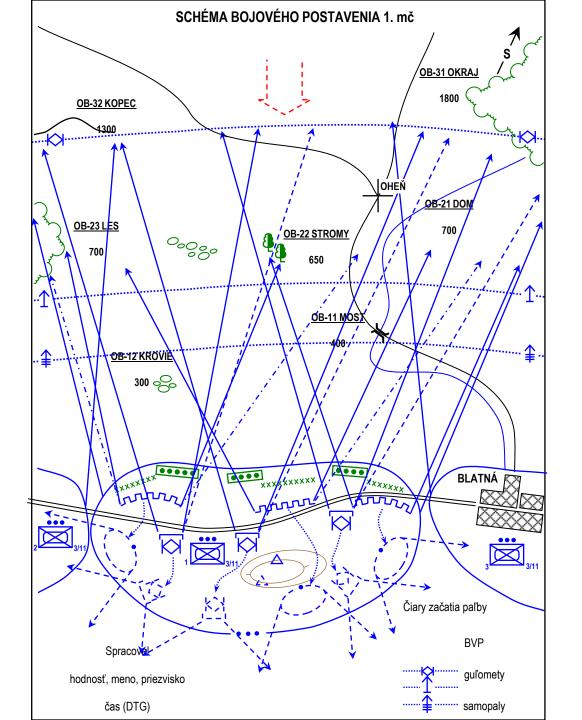
Súčasne s budovaním ochranných stavieb sa tieto stavby maskujú a upravuje sa terén na zlepšenie podmienok pre pozorovanie a vedenie paľby.

Palebný systém čaty v obrane zahŕňa:

- orientačné body,
- situáciu nepriateľa (pravdepodobný smer útoku nepriateľa),
- palebné pásmo čaty (príp. doplnkový sektor palieb čaty),
- palebné pásma družstiev z hlavných aj záložných postavení,
- doplnkové sektory palieb družstiev z hlavných aj záložných postavení,
- palebné pásma a doplnkové sektory palieb BVP z hlavných aj záložných bojových postavení BVP,
- čiary začatia streľby ručných zbraní čaty,
- čiary začatia paľby lafetovaných zbraní čaty,
- čiara začatia paľby protitankových zbraní (PTRK, RPG) čaty,
- čiary pohyblivej prehradzujúcej paľby nadriadeného,
- úseky sústredenej paľby (ÚSP),
- sektory palieb pridelených jednotiek a prostriedkov,
- ženijné zátarasy,
- osi manévru družstiev a BVP.

Schéma bojového postavenia VČ zahŕňa:

- topografický podklad (terénne tvary a predmety),
- orientačné body (čísla, názvy, vzdialenosti),
- situáciu nepriateľa (pravdepodobný smer útoku nepriateľa),
- bojové postavenie čaty (príp. záložné bojové postavenie čaty),
- hlavné a záložné bojové postavenia družstiev,
- hlavné a záložné bojové postavenia BVP,
- palebné pásmo čaty (príp. doplnkový sektor palieb čaty),
- palebné pásma družstiev a doplnkové sektory palieb družstiev z hlavných aj záložných bojových postavení,
- hlavné a doplnkové sektory palieb BVP z hlavných aj záložných bojových postavení,
- úseky sústredenej paľby,
- čiary zahájenia paľby jednotlivých druhov zbraní,
- hlavné a záložné postavenia pridelených jednotiek a prostriedkov vrátane ich palebných úloh,
- rozmiestnenie susedov,
- ženijné zátarasy,
- VPS,
- osi manévru družstiev a BVP,
- záujmová svetová strana,
- záhlavie,
- legendu,
- dátum, funkciu, hodnosť a meno a priezvisko spracovateľa.

5. Kontrola bojovej pohotovosti

Kontrola bojovej pohotovosti podriadených k plneniu bojovej úlohy a hlásenie bojovej pohotovosti nadriadenému veliteľovi:

POHOTOVOSŤ PALEBNÉHO SYSTÉMU ČATY je dosiahnutá ak:

- príslušníci čaty poznajú bojovú úlohu,
- zaujali bojové postavenia,
- majú pripravené prvky pre vedenie paľby počas zníženej viditeľnosti,
- sú zásobení muníciou v stanovenom rozsahu.

POHOTOVOSŤ OBRANY ČATY je dosiahnutá ak:

- je v pohotovosti palebný systém,
- sú splnené ženijné práce 1. poradia.

Vedenie obrannej operácie

Fázy obranného boja (sequence of the defense):

- a) boj krycích síl na predsunutom postavení počas približovania sa nepriateľa k obrane,
- b) hlavný obranný boj odrážanie úderu nepriateľa a činnosť po údere.

1. Boj krycích síl na predsunutom postavení

- ničenie nepriateľa jednotkami na predsunutom postavení (bojové zaistenie),
- nepretržité pozorovanie priestoru (hotovostná zbraň),
- príprava obrany (ženijné budovanie, maskovanie, ...),
- po spozorovaní nepriateľa vyhlásenie bojového poplachu (zaujatie palebných postavení).

Vedenie obrannej operácie

Činnosť čaty pri palebnej príprave nepriateľa:

- vyhlásenie delostreleckého poplachu (zaujatie pohotovostného úkrytu príp. BVP),
- hotovostná zbraň ostáva v palebnom postavení (použitie PIO, pozorovanie priestoru),
- po ukončení delostreleckej prípravy nepriateľa (na rozkaz veliteľa čaty) zaujatie palebných postavení, pozorovanie priestoru.

Činnosť čaty pri rozvinovaní nepriateľa do bojovej zostavy:

- na povel veliteľa čaty zahájenie ničenia nepriateľa,
- ničenie nepriateľa na účinný dostrel všetkých zbraní čaty (čiary zahájenia paľby jednotlivých zbraní),
- ničenie nepriateľa sústredenou paľbou v momente jeho rozvinovania do bojovej zostavy,
- riadenie paľby veliteľom čaty (určovanie poradia ničenia cieľov, prenášanie paľby, atď.).

Vedenie obrannej operácie

2. Hlavný obranný boj

Ničenie nepriateľa pred predným okrajom bojového postavenia čaty:

- vedenie masívnej paľby všetkých palebných prostriedkov počas prekonávania ženijných zátarás nepriateľom (využitie spomalenia jeho postupu),
- riadenie paľby veliteľom čaty (vydáva palebné povely, sústreďuje alebo rozdeľuje paľbu),
- veliteľ čaty, družstva riadi prenáša paľbu, reaguje na nerovnomerný postup jednotiek,
- prípadné zaujatie záložných (nasledujúcich) postavení (na rozkaz veliteľa čaty),
- pri priblížení pechoty nepriateľa k prednému okraju obrany čaty na vzdialenosť 30 –
 40m použitie ručných granátov.

Ničenie nepriateľa v bojovom postavení čaty:

 ničenie nepriateľa všetkými palebnými prostriedkami na krátke vzdialenosti a bojom zblízka.

Činnosť čaty po odrazení útoku:

- prípadné vykonanie ústupu (odchodu bojom) len na rozkaz nadriadeného,
- zaujatie stanoveného priestoru (v prípade ústupu, odchodu bojom),
- vykonanie konsolidácie a reorganizácie čaty,
- hlásenie.

